

Trumpai apie kalbos organų mankštą

Kalbos organų (artikuliacijos aparato) pratimai liežuviui, lūpoms, gomuriui ir skruostams yra naudingi visiems vaikams, ypatingai tiems, kurie turi kalbėjimo problemų. Labai svarbu pagerinti kalbos aparato judrumą, formuoti teisingą lūpų ir liežuvio laikyseną, kad vaikai galėtų aiškiai ir nesunkiai išstarti/mokytis išstarti garsus. Kad tai pavyktų, reikia žinoti, kaip veikia artikuliacijos organai ir ką su jais daryti. Tokia mankštelė vaikus išmokys taisyklingai kalbėti ir/ar paruoš sudėtingesniems pratimams mokantis tarti atskirus garsus bei sudėtingesnės konstrukcijos žodžius, vėliau – taisyklingai rašyti.

Tinkamas tarimas vaidina didelę reikšmę protiniam ir emociniam vystymuisi. Bendravimas su bendraamžiais yra nepaprastai svarbus ir gali būti sudėtingas dėl problemų, kylančių kalbant. Todėl pradėti lavinti vaiko artikuliacijos padargus patariama kaip galima ankstesniame vaiko amžiuje, t. y. iki 4-erių metų. Pratimus galima atlikti ir vėliau, tačiau pasiekti teigiamų rezultatų bus sunkiau.

Vieni vaikai tokios mankštos pagalba treniruoja ir tobulina kalbos aparatą, tuo metu vyresni vaikai taiso esamus trūkumus. Kalbos organų lavinimas, jų lankstumas padeda greičiau išspręsti tarimo problemas. O garsų tarimo mokymas yra neatsiejamas nuo artikuliacinio aparato lavinimo.

Kalbos pratimai patinka vaikams. Juos atlikdami prieš veidrodį, vaikai mato, kaip keičiasi jų veidai, mimika, kokiais jie kartais gali atrodyti, o tai - žaisminga. Iki karantino vaikai atlikinėjo pratimus logopediniame kabinete, jiems tai nėra nauja. Tiesiog pratimus reiktų priminti ir kartoti bent kartą per dieną. Paprastus mankštelę lengva atsiminti ir atlikti namuose. Ji nereikalauja daug laisvo laiko ir ypatingų tėvėlių pastangų.

Artikuliacinio aparato mankštos pratimai

Nuoroda Youtube pagrindinio artikuliacinio aparato lavinimui “*Liežuvio pasaka*”:
<https://www.youtube.com/watch?v=HD74XUG6RIg>

Nuorodos - parengiamieji pratimai garsų tarimo mokymui:

a) garsų **s, z** parengiamieji pratimai: <https://www.youtube.com/watch?v=FH5mxba0jr8>

b) garsų **š, ž** parengiamieji pratimai: <https://www.youtube.com/watch?v=2mCpqqdtj5wI>

c) garso **l** parengiamieji pratimai: <https://www.youtube.com/watch?v=fpew3FNyfVE>

d) garso **r** parengiamieji pratimai: <https://www.youtube.com/watch?v=ZxnoQNXoP-Y>

Papildoma informacija. Nuoroda “*Logopedės Dianos svetainė*”:
<https://dianaraubien.wixsite.com/kitasvaikopasaulis/garsutarimas>

Nuotraukos: www.google.com

“Paslėpta raidė” - žaidimas vaikams, besimokantiems abėcėlės ar jau pažįstantiems raideles. Ant mažų lapelių užrašykite po 1 abėcėlės raidę. Susukite popierėlius taip, kad raidžių nesimatytų. Popierėlius įdėkite į kepurę, dėžutę, maišelį ar pintinę. Užduotis – vaikas turi ištraukti popierėlį, jį išvynioti ir pasakyti, kokia raidė parašyta. Užduotis gali būti sudėtingesnė, pvz., vaikas turi sugalvoti ir pasakyti žodį, kuris prasideda parašytąja raide. Arba, atidžiai išsižiūrėjęs į jau parašytą raidę, vaikas turi parašyti tokią pačią raidę ant popierėlio kitos pusės ir ją ištarti. Žaidime gali dalyvauti ir daugiau vaikų. Beje, augesni vaikai gali pasiruošti žaidimui patys: sukarpyti lapelius, užrašyti raides, susukti lapelius... Tokiu būdu palavintų savo smulkiosios motorikos judesius 😊